

se bo razvrstila sklepna procesija vseh udeležencev z Najsvetejšim v sredini in zaključila s petimi litanijami in blagoslovom v cerkvi. Glede petja je predpoldan v načrtu skupno petje sosednih in domačega pevskega zbora pod vodstvom g. abit. Miheliča, popoldne pa ljudsko petje.

Veličasten evharistični kongres v Prekmurju. S tridnevnicco od 4. do 8. septembra so se pripravljale župnije dolnjelendavske dekanije na evharistični kongres, ki se je vršil na zadnji Marijin praznik v Turnišču. Med tridnevnicco je bilo po vseh župnijah po dekaniji podeljenih 20.000 obhajil. Prevzvišeni škof dr. Ivan Tomažič je bil od Prekmurcev slovesno sprejet dne 7. septembra popoldne. Po sprejemu, katerega se je udeležilo 5000 ljudi, se je podal vladika v cerkev, kjer je bila pridiga in slovesne litanije. Slovesne škofove službe božje ob 10. uri na praznik se je udeležilo 20.000 vernikov pod vodstvom svojih dušnih pastirjev. Po sv. daritvi je bila procesija z Najsvetejšim. Pred monštranco, katero je nosil vladika, je korakalo 5000 mož ter fantov, nad 1000 članov in članic Marijinih družb, za Najsvetejšim pa nepregledna množica žen ter deklet. Računajo, da se je udeležilo slovesnega obhoda 15 tisoč oseb. Po procesiji je bila posvetitev presv. Srcu in slovesnost je zaključil prevzvišeni s podelitvijo blagoslova z Najsvetejšim. Kako veličastna in mogočna je bila prekmurska manifestacija za Kristusa Kralja, je razvidno iz besed prevzvišenega, ki je rekel: »To je najveličastnejša evharistična prireditel, kar smo jih imeli v škofiji zadnja leta.«

Sv. Oče o katoliških časnikih. Med romanji, ki so se v obilnem številu vršila v letošnjem svetem letu v Rim, je eno najbolj zanimivih romanje katoliških časnikarjev. Udeležili so se ga zastopniki katoliškega tiska iz vseh delov sveta. Organizirala je to romanje mednarodna zveza katoliških časnikarjev, ki ima svoj sedež v Parizu. Romanju so prisostvovali odposlanci najuglednejših katoliških svetovnih listov, njim na čelu glavna urednika pariškega lista »La Croix« (Križ) in vaticanskega glasila »Osservatore Romano«. Sv. Oče je sprejel katoliške časnikarje v posebni, jako svečani avdienci. V prisrčnem nagovoru, ki ga je imel, je Sv. Oče poudaril velik pomen katoliškega časopisja. Dober časnik je orodje za pouk in orožje za obrambo resnice in pravice. Katoliška Cerkev danes brez katoliških časnikov ne more prospevati. S časniki napadajo sovražniki vero in Cerkev, s časniki se mora vršiti obramba. Delo katoliškega časnikarja je pravo apostolsko delo, njegova služba je vprav viteška služba, posvečena razširjenju in obrambi tiste resnice, ki je prišla iz nebes in ki je v njej zajamčena svoboda posameznikov in držav.

Misijoni za otroke. Socialna demokracija v Avstriji se trudi na vso moč, da bi pridobila duše otrok. Veliki so požadovni njeni napori zlasti med velikomestno mladino na Dunaju. Socia-

Dijaki in šolarji že vedo

da dobijo šolske potrebščine in knjige po najugodnejših cenah v prodajalnah

Tiskarne sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta 5 Aleksandrova cesta 6 Kralja Petra trg 4

Letos pa še posebno

bodo kupovali v naših prodajalnah, ko bodo izvedeli nekaj, česar tu še ne moremo povedati. Zahtevajo naj po 1. septembru v naših prodajalnah naša navodila in ne bo jim žal!

listi dobro vedo, da se človek, ki je v mladih letih prišel v kremplje cerkvi in veri sovražnega marksizma, iz teh krempljev nikdar ali prav težko reši. Katoličani ne gledajo križemrok tega početja cerkvenih sovražnikov. Z veliko skrbjo in prizadevnostjo se zanimajo za mladino, da jo rešijo zank, ki so ji nastavljene. Sredstva, ki se jih poslužujejo, so povse moderna: tisek in živa beseda. Po vseh dunajskih cerkvah se deli in razpečava poseben list za otroke. Ker ima živa beseda prav mogočen vpliv na mlado dušo, zadnji čas prirejajo posebne misijone za otroke. Uspehi teh misijonov so izredni: mnogoteri stariš je na ta način preko svojih otrok našel pot nazaj v vero in katoliško cerkev. Najbolj ganljivi prizori se dogajajo, ko zvonijo takozvani spokorniški zvon, ki opominja otroke, da molijo za spreobrnitev brezbožnikov. Središče misijonov za otroke je presveta Evharistija in najsvečanejši trenutek je procesija z Najsvetejšim. Tako se na Dunaju rešuje mladina.

Španski katoličani na delu. Pritisk, ki ga vršijo španski svobodomisleci in socialisti na katoliško Cerkev, je izzval jak odpor na katoliški strani. Ta odpor se kajpada vrši popolnoma v mejah zakona. Kolikor daje zakon obrambne možnosti, jo katoličani izrabljajo do skrajnosti. Odpor katoličanov pa se tudi vrši v drugi smeri: v delu. Kar se je prej puščalo v nemar, to se sedaj izvršuje s tem večjo vneto. Pouku in izobraževanju širokih ljudskih množic poklanjajo posebno pozornost. Tej svrhi služi socialni teden, ki se ta mesec vrši v Madridu. Nekdaj so takšni tedni se redno vršili na Španskem, od l. 1912 pa so prenehali. Razmere, v katere je prišel španski katolicizem, so voditelje Katoliške akcije nagnile k temu, da so to velevažno ustanovo obnovili še v večjem obsegu. Predmet predavanj na tem tednu bo: »Moralna, socialna in gospodarska kriza na svetu.« Ta predmet se bo od najboljših strokovnjakov obravnaval na 17 konferencah. Poleg tega bodo vsak večer na več krajih Madrida socialna predavanja za nižje sloje. Prireditelji so tudi delavcem oskrbeli možnost, da se udeležijo socialnega tedna. Za 50 delavcev so zasigurana brezplačna mesta

in poleg tega dobijo odškodnino za odpad plače. Na ta način bo 50 delavskim voditeljem omogočeno, da dobijo pouk v najvažnejših socialnih vprašanjih.

Volitve v Delavsko zbornico.

Z zakonom z dne 28. februarja 1922 so bile med drugimi določbami za zaščito delavstva ustanovljene tudi Delavske zbornice. Naloga teh zbornic je, varovati gospodarske, socialne in kulturne koristi vseh delavcev v svojem območju. Zakon o tem navaja sledeče:

1. Podajajo poročila, mnenja in predloge pristojnim državnim in samoupravnim organom o ureditvi delovnih razmer med delodajalci in delavci in o vprašanjih delavskega zavarovanja, delovnih trgov, delavskih stanovanj, socialne higiene, delavske prehrane, prosvete in o vseh ostalih vprašanjih, ki se direktno ali indirektno dotikajo interesov delavcev in nameščencev;
2. stremijo za tem, da država in samoupravna oblastva pravilno izvršujejo veljavne zakone in naredbe, ki se tičejo interesov delavcev in nameščencev, in da po potrebi pošiljajo potrebne vloge pristojnim oblastvom;
3. dajejo mnenja o ustanavljanju in organizaciji javnih naprav za pospeševanje obrta, trgovine in prometa, kolikor se dotika interesov delavstva in nameščencev;
4. Posredujejo pri sklepanju kolektivnih pogodb, kakor tudi pri poravnavanju sporov med delavci in nameščenci (mesečarji) na eni in delodajalci na drugi strani, ako to zažele prizadete stranke ali pristojna državna oblastva;
5. vodijo statistiko in zbirajo podatke o tekočih vprašanjih, ki se tičejo delavcev in nameščencev, nadalje podajajo poročila o svojem delovanju ministrstvu za socialno politiko;
6. zbirajo in hranijo delovne pogodbe, ki so se sklenile v njih območju;
7. vodijo evidenco o delavskih in strokovnih organizacijah, vzdržujejo stalno zvezo z njimi ter vplivajo na smer njih delovanja;
8. posredujejo in intervenirajo direktno pri vseh državnih uradih, napravah in delodajalcih, kadarkoli to zahtevajo interesi delavcev in nameščencev;
9. ustanovljajo in organizirajo naprave po lastni inicijativi za pospeševanje ekonomskega, socialnega in kulturnega položaja delavcev in nameščencev.

PROTI ZOBNEMU KAMNU

SARGOV KALODONT

Državna oblastva morajo vse zakonske narode, uredbe in naredbe, ki se direktno ali indirektno dotikajo delavcev ali nameščencev, pošiljati delavskim zbornicam v izjavo, preden se uzakonijo.

Iz tega je razvidno, da se preko Delavskih zbornic od strani oblasti ne more izdati nobena uredba ali naredba, ki se na kakršenkoli način dotika interesov delavstva. Zato je s tem dana možnost Delavskim zbornicam, da morejo te varovati delavstvo pred odredbami oblastnih organov, katere bi mogle biti v škodo delavstva.

Z ozirom na velike važnosti te delavske ustanove ni nič manj važno, kakšne zastopnike ima delavstvo v tej ustanovi.

Kakor do sedaj, velja zastopstvo v Delavski zbornici, voljeno iz delavskih strokovnih organizacij, tudi v bodoče. Volitve za novo zastopstvo bodo dne 8. oktobra, za katere obeta biti živahen boj. V poštev pridejo samo tri

delavske organizacije: 1. Jugoslovanska strokovna zveza, kot predstavnica krščanskih delavcev; 2. Strokovna komisija, kot organizacija socialno demokratičnih delavcev; in tretjič Narodno strokovna zveza, kot predstavnica takozvanih naprednih delavcev.

Naloga vsega krščansko mislečega slovenskega delavstva in njegovih prijateljev je, da z vso svojo močjo pripomorejo, da bo izšla lista Jugoslovanske strokovne zveze iz teh volitev kar najbolj častno. S tem se more najboljše pripomoči k boljšemu socialnemu delovanju in do zmage gospodarsko socialističnega dela v smislu Leona XIII. in Pija XI.

Vse podrobnosti in navodila slede v prihodnji številki našega lista. Vse informacije dobite tudi pri Jugoslovanski strokovni zvezi, ekspozitura Maribor, Sedna ulica 9/III, na katero se lahko obračate pisмено v vseh slučajih. Tam se nahaja tudi okrožni volilni odbor Jugoslovanske strokovne zveze.

telefonsko zvezo z vsemi francoskimi kraji.

Gospodarsko poslopje pogorelo. Dne 7. septembra, malo pred eno ponoči je nastal ogenj v gospodarskem poslopiju posestnika in gostilničarja g. Lenasija v bližini postaje na Grobelnem. Plameni so kmalu objeli vse poslopje. V veliki nevarnosti sta bila tudi hiša in drvarnica, ki stojita komaj tri metre od gospodarskega poslopja. Da nista pogoreli tudi ti dve poslopji, je zasluga gasilcev iz Št. Vida, ki so kmalu prispeli na kraj požara in obvarovali hišo in drvarnico, dočim je gospodarsko poslopje pogorelo do tal.

Po vzgladu Amerike. Amerikanci in v Evropi tudi Nemci so mojstri v izrednostih, kar se tiče potovanja okrog po svetu. Ameriška razvada se je očitno oprilela tudi Celjanov, kot nam pričajo naslednji vzgledi: V nedeljo 3. t. m. dopoldne sta se podala 35letni F. Vergles in 25letni Franc Puhlin, slikarska pomočnika pri g. Grudniku pri Celju, na dveh slikarskih lestvah na pot iz Celja v Beograd (642 km), da prekosita svetovni rekord. Težavno potovanje sta pričela pri kapucinskem mostu v Celju. V pondeljek sta prispela v Tremerje, v torek pa sta krenila proti Laškemu. Sedaj sta sklenila tudi brezposelni tovarniški kovač Rud. Kovač in brezposelni pekovski pomočnik Franc Kuhar iz Celja, da postavita svetovni rekord v hoji na bergljah. Prepotovati hočeta istotako progo Celje—Beograd na 4 m visokih bergljah. Na pot se bosta podala v nedeljo dne 15. oktobra ob 11. uri izpred gostilne »Na škarpi« na Bregu pri Celju. Rudolf Kovač se je že letos v februarju proslavil s plavanjem v ledeno mrzli Savinji, v začetku julija pa je v kavarni »Evro-

pi« potolkel svetovni rekord v vztrajnem igranju na brač ter igral 105 ur. V začetku oktobra hoče ta rekord zvišati v Ljubljani na 110 ur.

Smrtna žrtev motornega kolesa. Na Malo Gospojnico se je vračal 30letni trgovski potnik Josip Koštomaj iz Polul pri Celju na motornem kolesu iz Petrovč v Celje. Nasproti mu je privozil kmečki voz, v katerega je zadel Koštomaj s tako silo, da mu je udarec prebil prsni koš in ranil srce. Koštomaj je izdahnil na licu mesta. Na vozu se je zlomilo samo oje. Koštomaj zapušča ženo s štirimi otročiči.

Vsled padca s poda umrl. Dne 3. sept. je padel na Teharju pri Celju v noči s poda na tla 24letni dninar Ivan Cajhen. Po prepeljavi v celjsko bolnico je umrl vsled krvavitve v možganih dne 8. septembra.

Stolpna ura v velikosti budilke. — 75letni urarski mojster Marko Borušal v Trbovljah je izdelal stolpno uro v velikosti budilke. Ura kaže dneve, tede in mesece.

Smrtno se je zastrupil z osetovo kislimino v Zagorju ob Savi 41letni rudniški ključavničar Franc Koritnik.

Smrtna nesreča z lovsko puško. 30letni lovski čuvaj Alojzij Rihtariš iz Bukovice pri Škofji Loki je dne 7. sept. z nabito puško miril domačega psa. Čuvaj je odrival psa v hišico s kopitom in sta bili cevi puške obrnjeni proti njemu. Eden naboj se je sprožil in zadel Rihtariša tako v trebuh, da je po prenosu v hišo izdahnil.

Požar pri Bledu. Tesarskemu mojstru Valentinu Kristanu je pogorela do tal velika tesarska delavnica, katero je posedal na cesti, ki pelje na Ribno in na Selo pri Bledu. Ogenj je izbruhnil v noči od 4. na 5. septembra.

Huda kolesarska nesreča. Jan. Rehberger iz Primskovega pri Kranju se je peljal dne 8. septembra na kolesu po klanecu v Podbrežju. Na sredini klanca mu je odnesel veter klobuk, kolesar je prehitro zaustavil kolo in ga je vrglo v globok jarek, kjer je obležal nezavesten. V ljubljanski bolnici so ugotovili, da si je pretresel možgane in mu je počila lobanja.

Tat je odnesel dne 7. septembra iz trgovine Ahačič in Šifrer v Kranju 8000 Din. Sumijo, da se je lopov skrtil v skladišče in se iztihotapil, ko so zopet odprli trgovino.

Pohotnež umoril pet deklet. V bližini Niša je bila umorjena od pohotneža 16letna slovenska služkinja Agata Fileš iz Cirkovljan v Medjimurju. Neznanec je hotel deklino posiliti, ker se mu ni udala, jo je sunil z nožem v srce. Skoro istočasno so našli pet žrtev istega nasilneža ob bregu reke Ni-

NOVICE

Novi prošt ljubljanski. Sv. oče Pij XI. je imenoval g. stolnega dekana in generalnega vikarja Ignacija Nadraha za prošta ljubljanskega stolnega kapitlja.

Občutna požarna nesreča. Mariborskemu lesnemu trgovcu in veleposestniku Adolfu Jurci je upepelil požar na Vurmatu pri Sv. Ožbaltu ob Dravi dve veliki gospodarski poslopji s premičnimi vred. Škoda znaša 100.000 Din. Domačemu trgovcu Lorbeku gre zasluga, da je omejil požar, sicer bi bile zgorle še druge hiše z elektrarno in žago.

Vlomilec v župnišče obsojen. Svoječas smo poročali o vlomu v župnišče pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji. Vlomilec, 39letni Franc Mlakar, je napravil g. župniku škode za 4010 Din. Dne 7. septembra je bil 20krat predkaznovani Mlakar v Mariboru obsojen radi šentlenarškega vloma na 4 leta.

Viničarja okradel. Dne 5. septembra predpoldne je bilo vlomljeno v stanovanje viničarja Marka Antoliča na Kozjaku. Neznanec je odnesel iz nasilno odprtega kovčeka viničarjeve prihranke v znesku 3500 Din.

Pojasnilo. Zadnjič smo poročali med poslednjimi vestmi, da je bil zaboden smrtno s koso hanovinski cestar Anton Gole iz Šikol pri Pragerskem. Goleta ni zabodel Štefan Paurman, kateremu je bil celo prvotno namenjen smrtonosen zamahljaj s koso, ampak 19letni Alojzij Maršič iz Podove, ki je bil takoj po krvavem dejanju aretiran.

Ptuj v telefonski zvezi s Francijo. — S 5. septembrom je dobilo mesto Ptuj